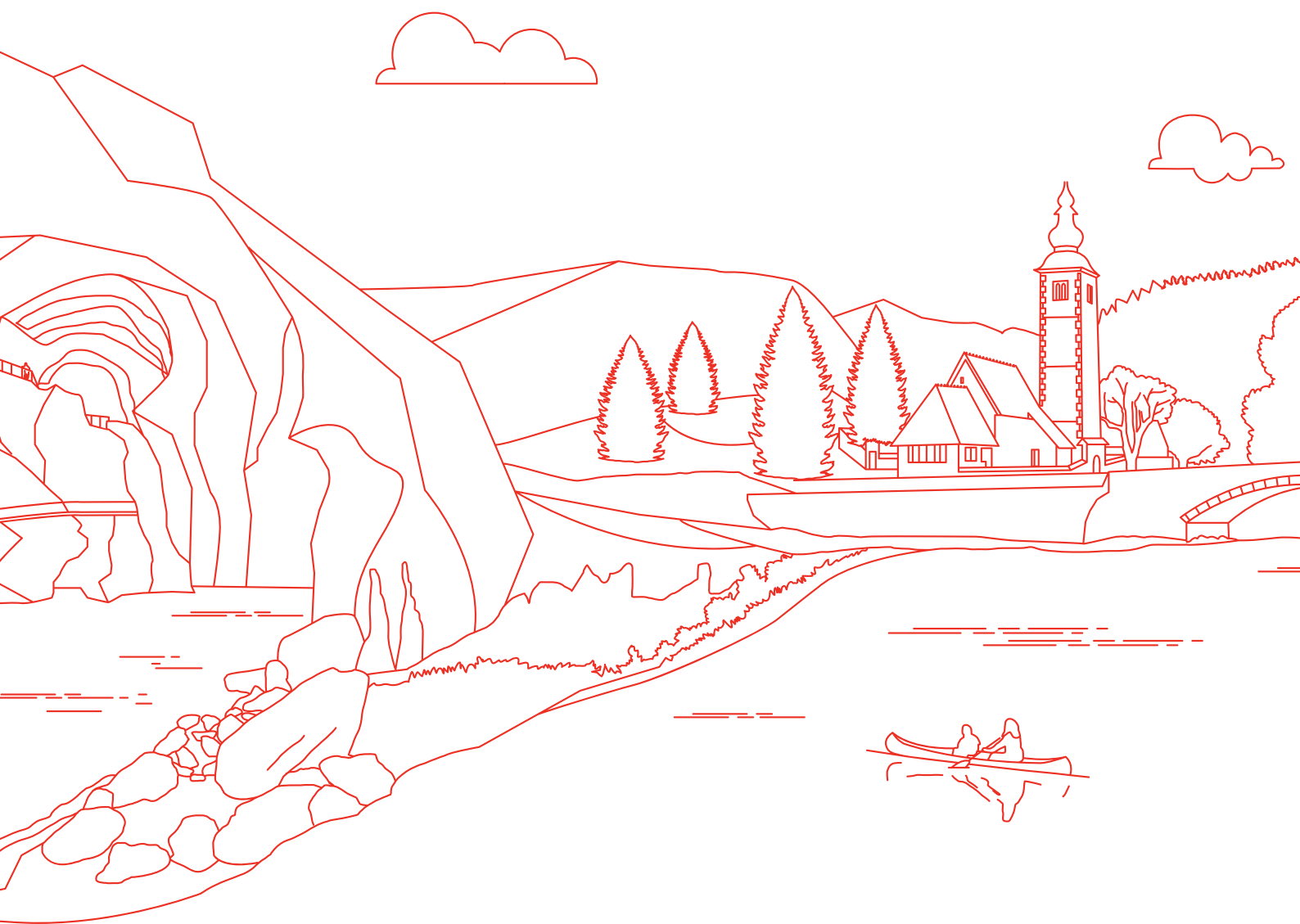

Okoljska izjava EMAS 2019

31. 8. 2020

A1

KAZALO

Nagovor predsednika uprave	3
O družbi A1 Slovenija	4
Spremembe v poslovanju v letu 2019	5
Poslovanje	6
Predstavitev podjetja	7
Omrežje	11
Omrežje 5G	13
Skladnost z okoljsko zakonodajo	14
Obvladovanje izrednih razmer	15
Okoljska politika	16
Sistem ravnanja z okoljem	17
Uspešnost pri doseganju okoljskih ciljev	21
Zelene aktivnosti	26
Izjava okoljskega preveritelja	28
A1 okoljski programi in načrtani cilji	29

Nagovor predsednika uprave

Vizija in poslanstvo družbe A1 Slovenije izhajata iz osnovnega načela našega delovanja – povezovati ljudi, prostore in predmete in s tem obogatiti izkušnje dela, življenja in zabave ter pri tem vključevati odgovorno, etično in trajnostno poslovanje.

Zavedamo se odgovornosti do družbe danes in prihodnjih generacij. Zato naše poslovanje temelji na odločitvah, pri katerih upoštevamo dolgoročni vpliv na okolje in blaginjo družbe. Poslujemo skladno z zakonodajo in ostalimi mednarodnimi smernicami.

Pred enajstimi leti smo načrtali prve okoljske cilje in programe ter vzpostavili sistem ravnanja z okoljem. Izboljšave uvajamo na vseh področjih, kjer zaznamo kakršenkoli vpliv na okolje. S svojimi dejanji želimo zavestiti skrb za okolje tako med našimi sodelavci in uporabniki kot tudi v širši javnosti. Našim generacijam želimo pustiti svet, na katerega bomo ponosni.

Okoljsko odličnost dokazujemo z vpisom v register EMAS. Zavezani smo k transparentnemu poslovanju in nenehnemu izboljševanju.

Še korak dlje glede odgovornosti do okolja smo naredili, ko smo na streho poslovne stavbe postavili panje s šestimi čebeljimi družinami. Zavedanje o pomenu čebel želimo širiti z različnimi projekti in pobudami tako v domačem kot tujem okolju.

Spoštljiv odnos do narave je ključen za prihodnost naših generacij.

Zavezani smo k transparentnemu poslovanju in nenehnemu izboljševanju.

Dejan Turk
predsednik uprave

O družbi A1 Slovenija

Osebna izkaznica

PODATKI O PODJETJU

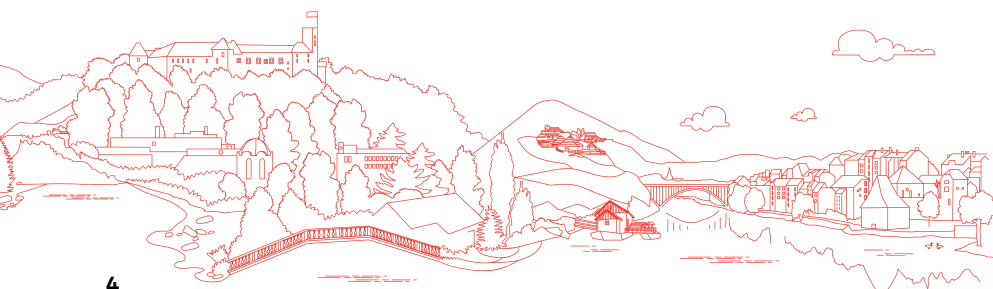
Ime	A1 Slovenija, telekomunikacijske storitve, d. d.
Sedež	Šmartinska 134b, 1000 Ljubljana
Telefon	040 40 40 40
E-naslov (zasebni uporabniki)	info@A1.si
E-naslov (poslovni uporabniki)	info.poslovni@A1.si
Spletna stran	www.A1.si
Osnovna dejavnost	61.200 – brezžične telekomunikacijske dejavnosti
Šifra dejavnosti	J61.200
Leto ustanovitve	1998
Davčna številka	SI 60595256
Matična številka	1196332000 SRG 1/29430/00 Ljubljana
Osnovni kapital	38.781.000 EUR

LASTNIŠTVO

Družba A1 Slovenija, d. d. je v 100-odstotni lasti družbe Mobilkom Beteiligungsgesellschaft mbH, ki ni rezident Republike Slovenije. Lastnik družbe Mobilkom Beteiligungsgesellschaft mbH je družba Telekom Austria AG. Lastnik družbe Telekom Austria AG je družba America Movil, S.A.B. de C.V., Mehika, ki je končna obvladujoča družba.

UPRAVA

Dejan Turk	predsednik uprave
------------	-------------------

DIREKTORJI

Lovro Peterlin	managing direktor, senior direktor prodaje in naročniškega sektorja
Larisa Grizilo	senior direktorica sektorja za upravljanje človeških virov in korporativnih komunikacij
Dorđe Vuksanović	senior direktor za področje transformacije
Nenad Zelković	senior direktor za področje tehnologije
Natali Delić	senior direktorica tehničnega sektorja
Milan Zaletel	senior direktor finančnega sektorja

NADZORNI SVET

Alejandro Douglass Plater	predsednik nadzornega sveta
Siegfried Mayrhofer	član nadzornega sveta
Bernd Schmutterer	član nadzornega sveta
Thomas Arnolder	član nadzornega sveta

Spremembe v poslovodstvu v letu 2019

Spremembe v upravi

V upravi v letu 2019 ni bilo sprememb.

Spremembe v nadzornem svetu

V letu 2019 je bil imenovan novi član nadzornega sveta g. Thomas Arnolder.

Poslovanje

SPLOŠEN PRIKAZ FINANČNEGA RAZVOJA V LETU 2018 IN 2019 (V SKLADU Z MEDNARODNIMI STANDARDI RAČUNOVODSKEGA POROČANJA) JE NASLEDNJI:

		2019	2018
Izkaz poslovnega izida			
Prihodki iz poslovanja	mio EUR	209,46	209,46
Poslovni izid poslovanja pred amortizacijo (EBITDA)	mio EUR	59	39,9
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	mio EUR	14,07	9,75
Finančni izid	mio EUR	-1,21	0,12
Celotni poslovni izid (EBT)	mio EUR	12,85	9,87
Bilanca stanja			
Sredstva	mio EUR	366,53	301,65
Opredmetena osnovna sredstva	mio EUR	86,14	83,55
Kratkoročna sredstva	mio EUR	104,55	104,71
Finančne in poslovne obveznosti	mio EUR	121,27	55,89
Kapital	mio EUR	227,58	230,75
Izbrani kazalci			
EBITDA/celotni prihodki	%	27,86	19,05 %
Investicije v opredmetena osnovna sredstva	mio EUR	19,03	22,22
Povprečno število zaposlenih		561	590
Število zaposlenih (konec leta)		540	584
Število uporabnikov (konec leta)		705.323	697.099
Od tega pogodbenih uporabnikov		626.316	611.729

Izbrani kazalniki o zaposlenih za leto 2019:

- Število zaposlenih na 31. 12. 2019: 540.
- Število zaposlenih na 31. 10. 2019: 513.

Prodajna mreža

- 15 Centrov A1 in
- 55 pooblaščenih prodajalcev.

V sistem ravnanja z okoljem so vključeni vsi centri A1, pooblašчени prodajalci v sistem niso vključeni.

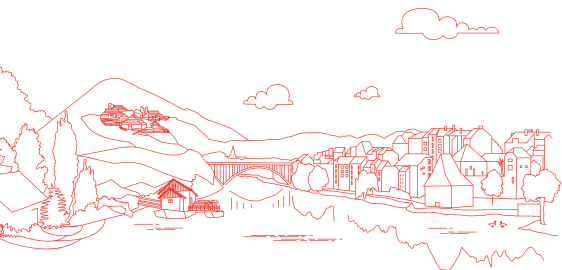
Predstavitev podjetja

Vpeti smo v mednarodno okolje

Družba A1 Slovenija, d. d. je v 100-odstotni lasti družbe Mobilkom Beteiligungsgesellschaft mbH, ki ni rezident Republike Slovenije. Lastnik družbe Mobilkom Beteiligungsgesellschaft mbH je družba Telekom Austria AG. Lastnik družbe Telekom Austria AG je družba America Movil, S.A.B. de C.V., Mehika, ki je končna obvladujoča družba.

A1 Slovenija je tako pomemben del vodilnega ponudnika digitalnih storitev in komunikacije v državah srednje in vzhodne Evrope z več kot 24 milijoni uporabnikov v sedmih državah, več kot 4 milijardami EUR prihodkov in več kot 18.000 zaposlenimi.

Več kot 500 zaposlenih v A1 Slovenija je zavezanih k ustvarjanju rešitev, ki več kot 700.000 uporabnikom bogatijo življenje v digitalni dobi. A1 Slovenija razvija smiselne komunikacijske rešitve, ki ustrezajo trenutnim in nastajajočim potrebam uporabnikov, tako da lahko ti izkusijo delo, zabavo, ustvarjanje in deljenje na bolj povezan način.

Zavezanost vodstva k odgovornemu poslovanju

Za primerno stopnjo zavezanosti k do okolja odgovornemu poslovanju v vseh procesih poslovanja skrbijo skrbnik sistema upravljanja z okoljem, predstavnik vodstva za sistem ravnanja z okoljem in vodstvo A1. Zaposlene stalno obveščajo o pomenu odgovornega odnosa do okolja, izpolnjevanja zakonodajnih zahtev, standardov, pravnih zahtev in zahtev zainteresirane javnosti. Vodstvo A1 oblikuje okoljsko politiko in z njo seznanja zaposlene ter tako zagotavlja, da sistem ravnanja z okoljem dosega zastavljene cilje. Vodstvo A1 opravlja redni pregled sistema upravljanja z okoljem in si prizadeva za nenehno izboljševanje ter za upravljanje sistema ravnanja z okoljem zagotavlja potrebne vire.

Kompetentnost

V A1 je vsaka oseba, ki izvaja naloge s pomembnim vplivom na okolje, za to kompetentna in primerno usposobljena. Vsak nov sodelavec je ob sklenitvi delovnega razmerja seznanjen s ključnimi informacijami o sistemu ravnanja z okoljem. Od vseh sodelavcev se pričakuje odgovoren odnos do okolja in dosledno spoštovanje okoljske zakonodaje.

Ozaveščenost

V podjetju deluje Eko tim, ki zaposlene redno obvešča o okoljskih tematikah prek internih kanalov. Eko tim zaposlenim tudi svetuje in odgovarja na razna vprašanja, povezana z okoljem.

Komuniciranje z javnostmi

Vodstvo A1 določa načine in frekvenco notranje in zunanje komunikacije v sodelovanju z oddelkom korporativnih komunikacij. V opisu delovnih nalog in sistematizaciji delovnih mest je določeno, kdo komunicira, s kom komunicira, kaj komunicira in kako komunicira. Vodstvo zagotavlja, da so v A1 vzpostavljeni primerni procesi komuniciranja. Komunikacija poteka prek družbenih omrežij Facebook, Twitter, Instagram, LinkedIn, YouTube ter prek spletnih strani A1 (<https://www.a1.si/>) in A1 Forum (<https://forum.a1.si/>).

Interno komuniciranje

O naših dosežkih in drugih aktualnih novicah na okoljskem področju sodelavce redno obveščamo po elektronskih komunikacijskih kanalih. Za nas je pomembno, da so naši zaposleni tesno vpeti v okoljsko problematiko in aktivnosti, ki jih izvajamo na tem področju. Tovrsten način komunikacije nam omogoča, da vse pomembne informacije zberemo na istem mestu in jih hitro, enostavno in pregledno delimo z vsemi zaposlenimi. Tako lahko svojim sodelavcem predstavimo celovito sliko našega okoljskega delovanja na vseh področjih.

Komuniciranje z zainteresiranimi javnostmi

S svojim delovanjem želimo pozitivno vplivati na okoljsko ozaveščenost širše javnosti. O aktivnostih, ki jih izvajamo v okviru svoje družbene odgovornosti, javnost obveščamo s sporočili za javnost, objavami na družbenih omrežjih in prek proaktivnega dela z mediji.

A1 je član Zelenega omrežja Slovenije, ki združuje podjetja, lokalne skupnosti, izobraževalne institucije, urade in druge pravne subjekte, ki se zavedajo pomena trajnostnega razvoja in družbene odgovornosti. Naši članki so objavljeni v revijah EOL in spletni strani Zelene Slovenije.

A1 je član Čebelje poti, ki združuje več kot 35 podjetij in čebelarских društev pri skupnih aktivnostih za dobrobit čebel. Aktivno sodelujemo v komunikaciji z vsemi člani skozi vse leto.

S svojimi uporabniki komuniciramo po različnih kanalih:

- s klicem v klicni center,
- prek elektronske pošte info@a1.si,
- z izpolnitvijo obrazca na spletni strani <https://www.a1.si/pomoc-in-informacije/obrazec-za-vprasanja>,
- z objavo mnenj, idej, želja in pobud na družbenih omrežjih.

Na vsa vprašanja, predloge in komentarje, prejete prek naštetih kanalov, ažurno odgovarjamo ter dosledno upoštevamo mnenja uporabnikov in njihove predloge, če so ustrezno utemeljeni.

Prejeli smo dve pritožbi lokalnih skupnosti o umeščanju baznih postaj v okolje in eno glede vpliva bazne postaje na čebele. Vse tri pritožbe smo obravnavali in ustrezno zaključili postopek.

V klicni center smo prejeli sedem klicev z vprašanji o vplivih sevanja baznih postaj in telefonov na zdravje in okolje. Vsi klici so bili uspešno zaključeni že med razgovorom. Prejeli smo tudi en elektronski dopis na temo gradnje bazne postaje in ga tudi uspešno zaključili.

V medijih ni bila objavljena nobena negativna objava na temo gradenj baznih postaj in delovanja omrežja. Bilo pa je več splošnih objav na temo gradenj omrežja 5G. Prejeli smo en poziv k zaustavitvi uvajanja mobilnega omrežja 5G na območju Slovenije.

Inšpekcijskih pregledov ni bilo.

Komuniciranje z lokalnimi skupnostmi

Sodelovanje z lokalnimi skupnostmi je pri izvajanju naših aktivnosti in projektov ključno. Zato posebno pozornost posvečamo tudi komunikaciji z njimi, predvsem pri umeščanju baznih postaj v okolje in vplivih elektromagnetnih sevanj (EMS). Smo podpisnik Kodeksa dobre prakse operaterjev in aktiven član Foruma EMS.

Pri vsaki postavitvi bazne postaje naročimo strokovno oceno vplivov na okolje, ki upošteva vplive EMS tako v naravnem kot v življenjskem okolju in hkrati ugotavlja skladnost z Uredbo o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju. Strokovne presoje vplivov na okolje so del upravnega postopka pri pridobitvi dovoljenj za gradnjo.

Vpogled v projektno dokumentacijo je omogočen vsem vpletenim in zainteresiranim strankam. Ob zanimanju širše javnosti omogočamo tudi dostop do vseh dokumentov in sodelovanje v javnih razpravah.

Omrežje

Pri A1 zagotavljamo najhitrejše mobilno omrežje 4G/LTE za kar 98 % slovenskega prebivalstva, omrežje 3G pa za kar 99 % prebivalstva. Fiksno internetno omrežje DSL najdete po celotni Sloveniji, izjemno hitro optično omrežje pa že v več kot 175.000 domovih.

Lokacije baznih postaj so glede na gostoto prebivalstva in njihove potrebe razpršene po celotnem ozemlju Slovenije. V mestih je 55 % vseh lokacij, preostanek je v ruralnih področjih. Znotraj območja Natura 2000 imamo 18 % vseh baznih postaj. Nekatere lokacije baznih postaj si delimo z drugimi operaterji in lastniki telekomunikacijske infrastrukture.

Zemljevid pokritosti je dostopen na spletni strani <https://www.a1.si/omrezje/pokritost-in-hitrost-interneta>. Zemljevid se dnevno posodablja.

Vse naše bazne postaje imajo izmerjene vrednosti elektromagnetnega sevanja (EMS) pod zakonsko določenimi mejnimi vrednostmi, ki veljajo tudi pri dodajanju novih tehnologij ali sprememb frekvenčnih področij na obstoječih baznih postajah. Vplive na okolje zaradi elektromagnetnih sevanj z meritvami preverjata neodvisni pooblaščenici inštituciji – Zavod za varstvo pri delu, d. o. o., in Inštitut INIS za neonizirana sevanja.

Zakonsko določene mejne vrednosti EMS so predstavljene v naslednji tabeli.

Nosilna frekvenca (MHz)	Frekvenca [MHz]		Mejne I. območje [V/m]		Mejne II. območje [V/m]	
	Fmin	Fmax	E [V/m]	S [W/m ²]	E [V/m]	S [W/m ²]
Mejne vrednosti						
800 MHz	790	862	12,09	0,40	38,51	3,95
900 MHz	925	960	13,08	0,46	41,67	4,63
1800 MHz	1805	1850	18,27	0,90	58,20	9,03
2100 MHz	2110	2170	19,00	1,00	61,40	10,00
2600 MHz	2570	2690	19,00	1,00	61,40	10,00

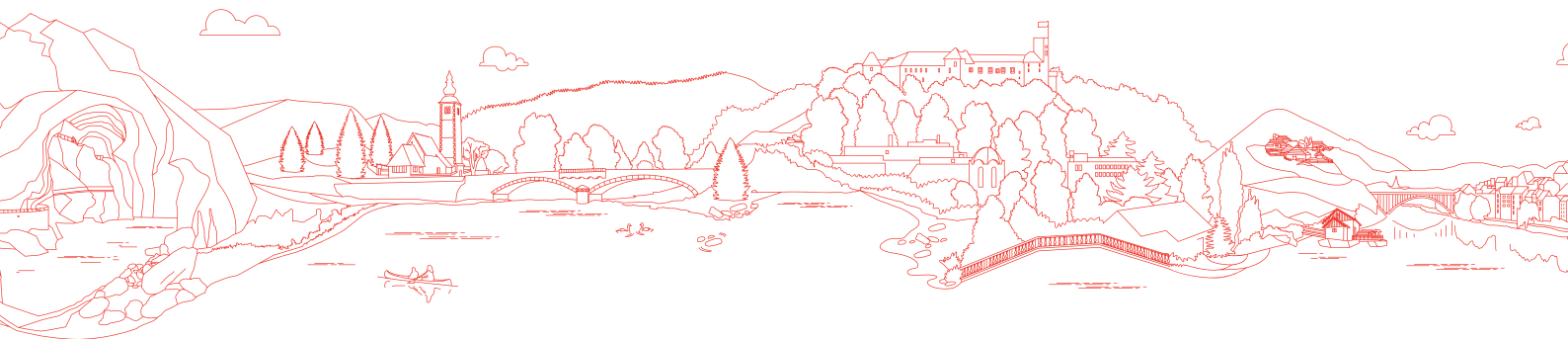

Uredba o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju določa območja in stopnje varstva pred sevanjem. Stopnji varstva pred sevanjem, določeni glede na občutljivost posameznega območja naravnega ali življenjskega okolja (v nadaljnjem besedilu: območje) za učinke elektromagnetnega polja, ki jih povzročajo viri sevanja, sta I. in II. stopnja.

I. stopnja varstva pred sevanjem velja za I. območje, ki potrebuje povečano varstvo pred sevanjem. To je območje bolnišnic, zdravilišč, okrevališč in turističnih objektov, namenjenih bivanju in rekreaciji, čisto stanovanjsko območje, območje objektov vzgojno-varstvenega in izobraževalnega programa ter programa osnovnega zdravstvenega varstva, območje igrišč in javnih parkov, javnih zelenih in rekreacijskih površin, trgovsko-poslovno-stanovanjsko območje, ki je hkrati namenjeno bivanju in obrtnim ter podobnim proizvodnim dejavnostim, javno središče, kjer se opravljajo upravne, trgovske, storitvene ali gostinske dejavnosti, in tisti predeli območja, namenjenega kmetijski dejavnosti, ki so hkrati namenjeni bivanju.

II. stopnja varstva pred sevanjem velja za II. območje, kjer je dopusten poseg v okolje, ki je zaradi sevanja bolj moteč. To je zlasti območje brez stanovanj, namenjeno industrijski ali obrtni ali drugi podobni proizvodni dejavnosti, transportni, skladiščni ali servisni dejavnosti, vanj pa sodijo tudi vsa druga območja, ki v prejšnjem odstavku niso določena kot I. območje. II. stopnja varstva pred sevanjem velja tudi na površinah, ki so v I. območju namenjene javnemu cestnemu ali železniškemu prometu.

Pri gradnji omrežja upoštevamo vso okoljsko zakonodajo, med katero sodijo npr. Zakon o varstvu okolja, Uredba o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju, Pravilnik o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu za vire elektromagnetnega sevanja ter o pogojih za njegovo izvajanje, Uredba o uporabi fluoriranih toplogrednih plinov in ozonu škodljivih snovi.

Omrežje 5G

V A1 smo testno zagnali prvo bazno postajo s tehnologijo 5G. Tehnologijo 5G smo vzpostavili v prvi vrsti zato, ker si želimo ustvariti celovito sliko tako z vidika njenega delovanja kot z vidika njenih morebitnih vplivov na okolico in jih bomo redno spremljali. Bazna postaja deluje samo v času testiranja, medtem ko je preostali čas izključena.

Trenutne podatke o ravneh izpostavljenosti elektromagnetnemu polju, ki ga oddaja bazna postaja 5G na strehi naše poslovne stavbe A1 v BTC Ljubljana, si lahko vsakdo v vsakem trenutku ogleda na spletni strani [A1.si/5g](https://www.a1.si/5g). Vse tiste, ki jih tehnologija 5G zanima podrobneje, si lahko po predhodnem dogovoru ogledajo postajo od blizu in se o delovanju tehnologije 5G pogovorijo s strokovnjaki A1 za področje mobilnega omrežja. Kaj vse prinaša tehnologija 5G predstavljamo tudi na naši spletni strani <https://www.a1.si/5g>.

Sočasno s predstavitvijo tehnologije 5G smo podpisali tudi partnerski dogovor z družbo BTC o sodelovanju pri razvoju poslovnih modelov prihodnosti. V skladu z dogovorom bosta podjetji sodelovali predvsem pri razvoju poslovnih modelov s področja uporabniške izkušnje, trajnostnega razvoja in zdravja ter mobilnosti in pametnih mest.

Kot standard je 5G še vedno v razvoju in bo predvidoma na globalni ravni v celoti implementiran konec leta 2021. Do implementacije omrežja 5G v Sloveniji bomo v A1 vse potrebe industrije in končnih uporabnikov zadovoljevali z omrežjem 4G/LTE, prek katerega so letos uporabniki ponovno prenesli največ podatkov (kar 46 odstotkov vseh podatkov v Sloveniji), in še zdaleč ni doseglo skrajnih meja razvoja. Sicer pa bo tehnologija 5G eden pomembnejših mejnikov v razvoju telekomunikacijske industrije, saj bo operaterje usmerila k preobrazbi v ponudnike storitev za industrijske vertikale, kot so elektro industrija, proizvodnja, mobilnost, zdravstvo, zabavna industrija, trgovina in logistika.

Skladnost z okoljsko zakonodajo

Vsak zaposleni v A1 mora ravnati v skladu z veljavno okoljsko zakonodajo. Prepoznavanje in dostop do ustreznih zakonskih in drugih zahtev, na katere smo pristali in so povezane z našimi okoljskimi vidiki, beležimo v dokumentaciji ISO 14001. Določili smo odgovorne osebe, ki spremljajo posamezna področja okoljske zakonodaje. Ob pomembnejših zakonskih spremembah pripravimo kratke povzetke novosti in jih po elektronski pošti pošljemo osebam, ki morajo biti s temi spremembami seznanjene.

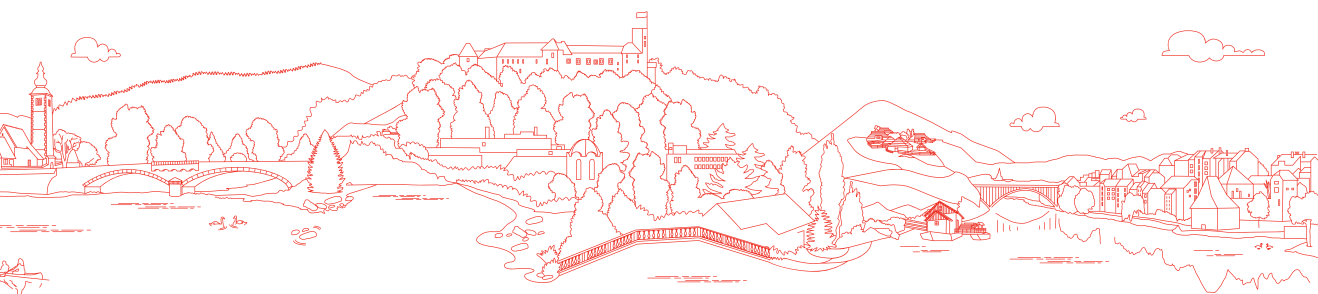
Ob stalnem preverjanju tako zagotavljamo skladnost z okoljsko zakonodajo, enkrat letno izvedemo celovit pregled zahtevanih skladnosti z zakonodajo in to tudi dokumentiramo v zapisih sistema ISO 14001.

Med pomembnejšo okoljsko zakonodajo, ki jo striktno upoštevamo, štejemo naslednje:

Zakon o varstvu okolja, Gradbeni zakon, Uredba o odpadkih, Uredba o odpadni električni in elektronski opre, Uredba o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo, Uredba o ravnanju z baterijami in akumulatorji ter odpadnimi baterijami in akumulatorji, Uredba o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju...

Agencija za energijo nam je poslala poziv k predložitvi povzetka o izvedenem energetskega pregledu, ki smo ga bili kot velika gospodarska družba skladno s 354. členom Energetskega pregleda (Uradni list RS, št. 60/19) in 12. členom Pravilnika o metodologiji za izdelavo in vsebino energetskega pregleda (Uradni list RS, št. 41/16) obvezni izvesti do 31. 12. 2018. Predložili smo vsa potrebna dokazila o opravljenem energetskega pregledu in primer uspešno zaključili.

Z okoljsko zakonodajo smo stoddstotno skladni.

Obvladovanje izrednih razmer

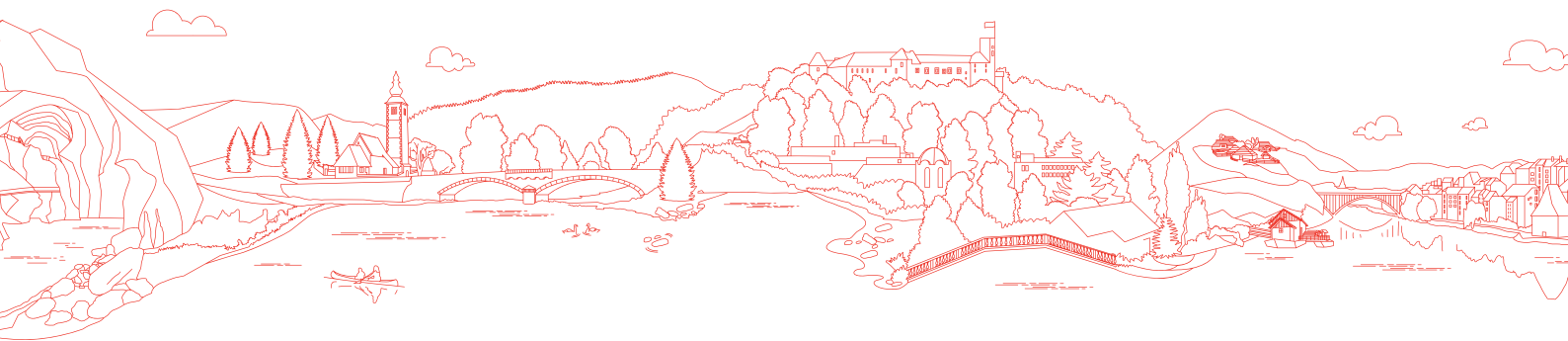
V A1 Slovenija imamo vzpostavljene postopke, kako ravnati v izrednih razmerah.

V Centrih A1 so kot možne izredne razmere prepoznani požar ali morebitne naravne nesreče, zato imamo vse Centre A1 opremljene z aktivnim protipožarnim sistemom in požarnim alarmnim sistemom ter pripravljena navodila, kako ravnati ob požaru ali drugi naravni nesreči, koga poklicati, kako zaščititi ljudi, opremo in okolico. Navodila je mogoče dobiti na vpogled pri poslovođjeh naših lastnih trgovin, za poslovno stavbo pa so navodila dostopna v kadrovskem sektorju. Prodajna mesta v nakupovalnih centrih upoštevajo skupna navodila nakupovalnega centra.

V tehničnih službah so kot možne izredne razmere prepoznani požar ali morebitne naravne nesreče (potres, poplava ...), zato so vsi tehnični prostori A1 opremljeni z aktivnim protipožarnim sistemom in alarmnim sistemom za naravne nesreče.

Za vse zaposlene redno organiziramo izobraževanja in vaje o ravnanju v izrednih razmerah, kakor je določeno z zakonom o požarnem varstvu in varstvu na delovnem mestu. Načrt usposabljanj pripravljajo in usklajujejo v kadrovskem oddelku.

V letu 2019 nismo zabeležili izrednih razmer.

Okoljska politika

V A1 Slovenija je družbena odgovornost globoko vpeta v srce poslovanja. Živimo jo vsak dan in na vseh področjih našega delovanja. Poleg odgovornosti do ljudi posebno pozornost namenimo zlasti odgovornosti do okolja – naravnega in družbenega. K odgovornemu okoljskemu delovanju smo se zavezali tudi kot del skupine A1 Telekom Austria Group.

Interni Eko tim s sodelavci uresničuje okoljske ideje in pobude z namenom, da se ozelenijo procesi in delovno okolje ter s tem pomaga zmanjšati naš ogljični odtis in druge vplive na okolje. Ko gre za okolje, si prizadevamo, da so zagotovljeni tako finančni in kadrovske viri kot tudi ustrezna izobraževanja in posebna znanja, s katerimi omejujemo naše vplive na okolje.

Naše delovanje temelji na transparentnem poslovanju in nenehnem izboljševanju. Že od leta 2009 imamo vpeljan sistem ravnanja z okoljem ISO 14001. Z vpisom v register EMAS smo svojo okoljsko odličnost še nadgradili.

Z Okoljsko politiko se v A1 zavezujemo k zmanjševanju vplivov na okolje, preprečevanju onesnaževanja, trajnostnemu poslovanju in nenehnemu izboljševanju sistema ravnanja z okoljem.

Za uresničevanje te zaveze bomo tudi v prihodnje sledili začrtanim okoljskim programom:

- zmanjševanje CO2 odtisa,
- povečevanje energetske učinkovitosti,
- povečevanje deleža električne energije iz obnovljivih virov,
- zmanjševanje porabe papirja,
- zmanjševanje službenih poti,
- zmanjševanje količine nastalih odpadkov,
- komuniciranje z javnostjo o gradnji baznih postaj in elektromagnetnem sevanju.

V A1 Slovenija dosledno upoštevamo vso veljavno zakonodajo in druge zahteve, ki smo jih sprejeli v okviru skupine A1 Telekom Austria Group. Z vpeljavo okoljskih aktivnosti želimo presegati zahtevane osnovne standarde in sprejemati odgovorne trajnostne odločitve.

V središče delovanja smo v A1 postavili tudi čebele, ki so postale del nas in naše kulture, zato bomo tudi v prihodnje iskali nove priložnosti, da odnos do črno-rumenih bitij še nadgradimo. Zavedanje o pomenu čebel želimo širiti tako v domačem kot tujem okolju.

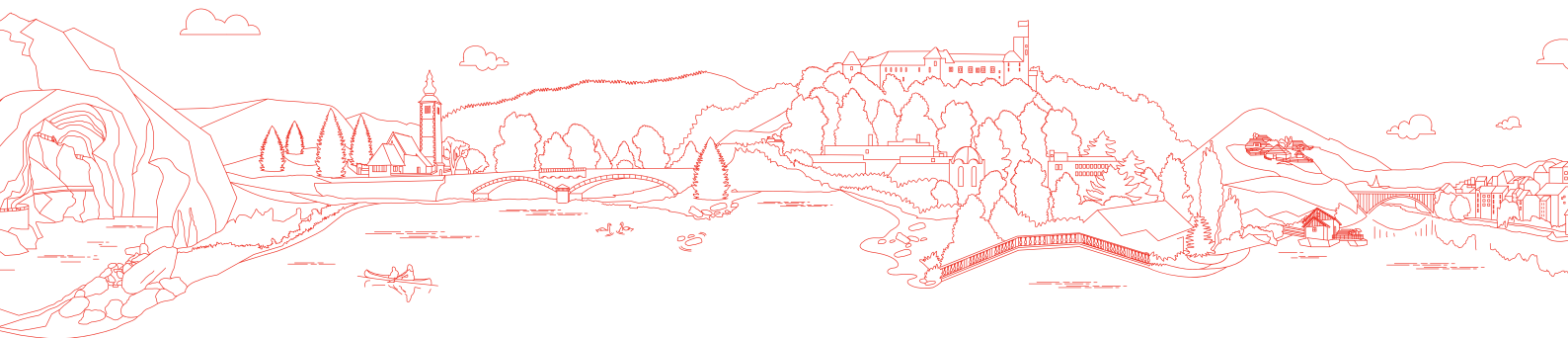
Sistem ravnanja z okoljem

Sistem ravnanja z okoljem v A1 temelji na celovitem pristopu do okolja v vseh procesih našega poslovanja.

Vodstvo A1 se zavezuje, da vzpostavljen sistem ravnanja z okoljem izvaja, vzdržuje in izboljšuje v skladu z zahtevami standarda SIST EN ISO 14001:2015. Sistem ravnanja z okoljem razumemo in izvajamo kot sistem medsebojno povezanih procesov, s katerimi uresničujemo razvojne usmeritve in cilje. Skladno z okoljsko politiko izboljšujemo učinke ravnanja z okoljem, dosegamo izpolnitev skladnosti in začrtanih okoljskih ciljev.

V sistem ravnanja z okoljem sta vgrajena ustrezen nadzor in merjenje, ki nam omogoča objektivno spremljanje in analiziranje povratnih informacij, učinkovito odpravljanje neskladnosti, korektivno in preventivno ukrepanje ter nenehno izboljševanje kakovosti storitev, učinkovitosti procesov in samega sistema.

Imamo vzpostavljene postopke, kako ravnati v izrednih razmerah. V trgovinah so kot možne izredne razmere prepoznani požar ali morebitne naravne nesreče, zato imamo vse trgovine A1 opremljene z aktivnim protipožarnim sistemom in požarnim alarmnim sistemom ter pripravljena navodila, kako ravnati v primeru požara ali druge naravne nesreče, koga poklicati, kako zaščititi ljudi, opremo in okolico. Navodila je mogoče dobiti na vpogled pri poslovođajah naših lastnih trgovin, za poslovno stavbo so navodila dostopna v kadrovskem sektorju. Prodajna mesta v nakupovalnih centrih upoštevajo skupna navodila nakupovalnega centra.

Vpliv zunanjih in notranjih dejavnikov

Za uspešno poslovanje A1 in zagotavljanje doseganja ciljev sistema ravnanja z okoljem so pomembni tako zunanji kot notranji dejavniki.

Kot bolj pomembni zunanji dejavniki štejejo:

- skladnost z okoljsko zakonodajo,
- zadovoljstvo naših uporabnikov,
- uspešni poslovni odnosi z dobavitelji,
- skladnost s standardom ISO 14001 in uredbo EMAS,
- zadovoljstvo lokalnih skupnosti (zaradi umeščanja baznih postaj v okolje),
- sledenje novim tehnologijam (npr. tehnologija 5G),
- podpiranje aktivnosti urbanega čebelarjenja.

Kot bolj pomembni notranji dejavniki štejejo:

- poslovanje skladno z okoljsko zakonodajo,
- poznavanje okoljske tematike v družbi,
- pravilno ločevanje odpadkov,
- zagotavljanje delovanje baznih postaj skladno z določili Uredbe o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju,
- nenehno usposabljanje in izpopolnjevanje na področju okolja in prilagajanje novostim,
- vključevanje zaposlenih v okoljske projekte,
- nenehno izboljševanje okoljskih ciljev,
- aktivnosti urbanega čebelarjenja v A1.

Okoljski vidiki in cilji

V A1 prepoznavamo in cenimo okoljske vidike. Okoljski vidiki izhajajo iz naših dejavnosti in proizvodov oz. storitev. Vzdržujemo in posodabljammo jih v okviru Eko tima ob uvajanju novosti v dejavnosti podjetja in ob drugih spremembah, ki imajo vpliv na okolje.

Vsak okoljski vidik ocenimo s štirimi kriteriji:

1. okoljski vpliv – razsežnost, pogostost,
2. zakonodajne zahteve,
3. odziv javnosti in
4. ekonomski vidik – finančna sredstva.

Tisti okoljski vidiki, ki so po opredeljenih kriterijih ocenjeni kot pomembni, predstavljajo izhodišča za pripravo naših okoljskih programov.

Pomembne okoljske vplive našega delovanja prepoznavamo tudi glede na lokacije oz. vrste lokacij. V upravnih stavbah v Ljubljani in Mariboru smo kot pomembne vplive na okolje opredelili naslednje: porabo električne energije, porabo energije za ogrevanje, ravnanje z odpadki – predvsem z elektronskimi odpadki – in porabo vode. V trgovinah smo kot pomembne vplive na okolje opredelili: porabo električne energije, porabo energije za ogrevanje in hlajenje ter ravnanje z odpadki. Pomembni vplivi na okolje na baznih postajah so: EMS, poraba električne energije ter odpadna električna in elektronska oprema baznih postaj.

Neposredni okoljski vidiki so: poraba energentov (elektrika, toplotna energija, goriva), poraba vode, poraba materialov (papir, čistila, kartuše in tonerji), vidik dobaviteljev in prodaje, odpadki (nenevarni in nevarni odpadki), bazne postaje in EMS, hrup, odpadna voda (sanitarna odpadna voda), CO₂ iz elektrarne.

Med posredne okoljske vidike štejemo vpliv nabavne službe, ki s skrbnim izborom dobaviteljev in njihovih proizvodov posredno vpliva na dobavitelje in njihovo večjo okoljsko naravnost. Izbiramo dobavitelje, ki imajo v svoje poslovanje vpeljane certifikate ali pa lahko svojo okoljsko naravnost dokazujejo z drugimi izkazi. Z najemodajalci naših lastnih prodajnih trgovin imamo pogodbeno dogovorjeno odgovornost do okolja. V skladu z možnostmi izbiramo proizvode, ki so izdelani iz okolju prijaznih ali recikliranih materialov in proizvode, ki jih je po končani življenjski dobi mogoče v čim večji meri reciklirati. Prednost dajemo izdelkom, katerih delovanje je učinkovito in ki s svojim delovanjem ne povzročajo prevelike količine odpadkov, izpustov ali drugih vplivov na okolje. Spremljamo tudi mnenja in ugotovitve strokovne in splošne javnosti glede EMS pri mobilnih napravah. Posredno z navodili in našimi standardi poslovanja vplivamo na prodajne pogodbenne partnerje.

Na podlagi okoljskih vidikov smo pripravili naslednje okoljske programe:

1. zmanjševanje odtisa CO₂ (splošni program in cilj),
2. energija, električna energija in obnovljivi viri,
3. službene poti,
4. poraba papirja,
5. odpadki in recikliranje,
6. energetska učinkovitost ter
7. EMS in bazne postaje.

Z okoljskimi programi si bomo tako do leta 2020 prizadevali doseči naslednje okoljske cilje:

1. Zmanjšanje CO₂ za 5 % do konca leta 2020 v primerjavi z letom 2018.
2. Povečanje deleža obnovljivih virov električne energije na 67 % do konca leta 2020.
3. Povečanje energetske učinkovitosti za 10 % do konca leta 2020 v primerjavi z 2018.
4. Povečanje povprečne stopnje recikliranja za 3 % do konca leta 2020 v primerjavi z 2018.
5. Zmanjšanje porabe papirja za 5 % do konca leta 2020 v primerjavi z letom 2019.
6. Zmanjševanje števila službenih poti z letali in zmanjševanje povprečno prevoženih kilometrov za 3 % med leti 2018 in 2020.
7. Ozaveščanje javnost o vplivih EMS in aktivno sodelovanje s strokovnimi in splošnimi javnostmi glede te teme.

Okoljske cilje 3, 4, 5, in 6 smo spremenili glede na cilje v letu 2018, zaradi boljše primerljivosti podatkov, saj so bili izvedeni nekateri popravki pri izračunih v preteklem letu. Pomembno nam je podrobno spremljanje ciljev kratkoročno, saj imamo cilje postavljene do konca leta 2020.

Členitev okvirnih ciljev na izvedbene cilje je prikazana v PRILOGI I.

V sistem ravnanja z okoljem je vključena celotna družba A1 na vseh svojih lokacijah.

V SISTEM RAVNANJA Z OKOLJEM JE VKLJUČENA CELOTNA DRUŽBA A1 NA VSEH SVOJIH LOKACIJAH.

<p>Poslovna stavba A1 Slovenija, d.d. Šmartinska 134b 1000 Ljubljana</p>	<p>Center A1 Ljubljana Citypark Šmartinska cesta 152g 1000 Ljubljana</p>
<p>Poslovna stavba A1 Slovenija, d.d. 2., 3., 4. in 5. nadstropje Ulica Vita Kraihgerja 3 2000 Maribor</p>	<p>Center A1 Ljubljana Interspar Vič Jamova cesta 105 1000 Ljubljana</p>
<p>Center A1 Celje Citycenter Mariborska cesta 100 3000 Celje</p>	<p>Center A1 Ljubljana center Prešernov trg 2 1000 Ljubljana</p>
<p>Center A1 Izola Sončno nabrežje 2 6310 Izola</p>	<p>Center A1 Maribor E. Leclerc Tržaška cesta 67a 2000 Maribor</p>
<p>Center A1 Koper Pristaniška ulica 3 6000 Koper</p>	<p>Center A1 Maribor Europark Pobreška cesta 18 2000 Maribor</p>
<p>Center A1 Koper Supernova Ankaranska cesta 3a 6000 Koper</p>	<p>Center A1 Murska Sobota BTC Nemčavci 1d 9000 Murska Sobota</p>
<p>Center A1 Kranj Koroška cesta 4 4000 Kranj</p>	<p>Skladišče A1 Ljubljana (Schenker) Brnčičeva 51 1231 Ljubljana</p>
<p>Center A1 Ljubljana Mercator Šiška Cesta Ljubljanske brigade 33 1000 Ljubljana</p>	<p>Skladišče A1 Maribor Valvasorjeva 38 2000 Maribor</p>
<p>Center A1 Ljubljana BTC Šmartinska cesta 134b 1000 Ljubljana</p>	<p>Primarni podatkovni center: MIKROCOP INFORMACIJSKI INŽENIRING IN STORITVE D.O.O. Industrijska cesta 1 1000 Ljubljana</p>
<p>Center A1 Lucija Obala 114 6320 Portorož</p>	<p>Sekundarni podatkovni center: POŠTA SLOVENIJE d.o.o. Zagrebska 106 2102 Maribor</p>
<p>Center A1 Trbovlje Rudarska cesta 8 1420 Trbovlje</p>	<p>Vse lokacije baznih postaj</p>

Uspešnost pri doseganju okoljskih ciljev

Spodnja tabela vključuje vse lokacije podjetja. Tabela kazalcev prikazuje primerjavo s kazalci od leta 2017 do 2019.

Vrednost okoljskih kazalcev za leto 2019 je bila pripravljena na podlagi zbranih podatkov v obdobju od 1. 11. 2018 do 31. 10. 2019 skladno z zahtevami A1 Telekom Austria Group. Izračuni so bili narejeni po metodologiji izračunavanja po smernicah A1 Telekom Austria Group ter zahtevah in smernicah EMAS-a. Kazalniki so preračunani na število zaposlenih na dan 31. 10. 2019. Kazalniki energetske učinkovitosti so preračunani na terabajte.

A1 Telekom Austria Group je v letu 2019 spremenil pretvorbene faktorje (pred tem so jih upoštevali od 2012) za emisije ogljika in delež obnovljivih virov v električni energiji. Pri obnovljivih virih električne energije niso spremenili le faktorja pretvorbe emisij ogljika, temveč so spremenili tudi metodo izračuna faktorja pretvorbe emisij ogljika za električno energijo, ki je ne kupimo direktno pri elektro distributerju elektrike. Spremenjena je tudi metoda za izračun onesnaženosti zraka, ki ga povzroči vozni park.

Po novi metodi so izračunani in popravljeni podatki tudi v letu 2018 z namenom, da so primerljivi z letom 2019.

Podatki v letu 2017 niso popravljeni in preračunani po novi metodi, zato nekateri podatki niso primerljivi z letom 2018 in 2019. Podrobnejša razlaga je podana v tabeli.

Vsi pretekli podatki so dostopni v Okoljskih izjavah EMAS, ki so objavljene na spletni stani www.a1.si na povezavi <https://www.a1.si/druzbeno-odgovornost/okolje#tab-2797825>.

V tabeli so predstavljeni glavni kazalci glede na smernice skupine A1 Telekom Austria Group in EMAS.

Število zaposlenih, površina in prenos podatkov	2019	2018	2017	Sprememba 2018 -2019	Absolutna vrednost 2018-2019
Število aktivnih zaposlenih	513	555	565	-7,57%	-42
Bruto površina poslovnih prostorov (v m2)	27.998	27.532	27.013	1,69%	466
Neto površina poslovnih prostorov (v m2)	27.598	27.132	26.602	1,72%	466

Energija	2019	2018	2017	Sprememba 2018 -2019	Absolutna vrednost 2018 -2019
Skupna neposredna in posredna poraba energije (v MWh)	34.031	31.758	33.284	7,16%	2.273
od tega električna energija	32.253	30.024	32.381	7,42%	2.229
od tega daljinsko ogrevanje	289	255	278	13,33%	34
od tega gorivo	1.489	1.479	626	0,68%	10
Relativni kazalniki					
Indeks energetske učinkovitosti (v MWh/terabajt)*	0,48	0,68	1,44	-29,41%	-0,20
Delež obnovljivih virov v porabi električne energije (v %)	65	65	64	0,00%	0
Poraba električne energije na zaposlenega (MWh)	62,87	54,10	57,31	16,22%	8,77

* Podatek o absolutni vrednosti prenosa podatkov v terabajtih ni prikazan zaradi varovanja poslovne tajnosti.

Mobilnost	2019	2018	2017	Sprememba 2018 -2019	Absolutna vrednost 2018 -2019
Poslovna potovanja					
Z letalom (v km)	99.467	101.984	101.360	-2,47%	-2.517
Z vlakom (v km)	0	0	0	0,00%	0
S taksijem (v km)	4.227	2.940	3.973	43,78%	1.287
Vozni park					
Število avtomobilov*	89	84	40	5,95%	5
Prevožene poti (v km)****	2.650.289	2.567.206	1.158.960	3,24%	83.083
Poraba goriva v voznem parku (v l)	163.593	159.098	64.917	2,83%	4.495
od tega bencinskega goriva (v l)**	63.814	40.174	18.275	58,84%	23.640
od tega dizelskega goriva (v l)***	99.779	118.924	46.642	-16,10%	-19.145

*Število avtomobilov vključuje celotni vozni park. V preteklih letih, kot tudi v letu 2017, in vseh preteklih Izjavah EMAS, smo upoštevali le avtomobile iz »pull car-a«.

**Poraba bencinskega goriva v letu 2019 se je v primerjavi z letom 2018 povečala, ker smo povečali število avtomobilov na bencinski pogon. V letu 2017 je poraba bistveno nižja, ker smo pri izračunu upoštevali le avtomobile iz »pull car-a«.

*** Poraba dizelskega goriva se je zmanjšala, ker zmanjšujemo št. avtomobilov na dizelski pogon. V letu 2017 je poraba bistveno nižja, ker smo pri izračunu upoštevali le avtomobile iz »pull car-a«.

**** V letu 2017 so v izračunu prevoženih poti upoštewane le poti z avtomobili iz »pull car-a«, zato podatek ni primerljiv z letoma 2018 in 2019.

Mobilnost	2019	2018	2017	Sprememba 2018 -2019	Absolutna vrednost 2018 -2019
Relativni kazalniki					
Poslovna potovanja z letalom na zaposlenega (v km)	194	184	179	5,43%	10
Prevožene poti z avtom na zaposlenega (v km)	5.166	4.626	2.050	11,67%	540
Prevožene poslovne poti na zaposlenega (v km)	5.368	4.815	2.236	11,48%	553

Emisije CO ₂ * (v t)	2019	2018	2017	Sprememba 2018 -2019	Absolutna vrednost 2018 -2019
Obseg 2:					
Neposredne in posredne emisije CO ₂	6.435	6.051	7.986	6,35%	384
od tega električna energija	6.006	5.631	7.737	6,66%	375
od tega daljinsko ogrevanje	59	52	74	13,46%	7
od tega gorivo	370	368	174	0,54%	2
Relativni kazalnik					
Obseg 2:					
CO ₂ na aktivne zaposlene (v t)	12,5	10,9	14,1	14,68%	1,6

* V metodi izračunavanja neposrednih, posrednih in drugih posrednih emisij skupina A1 Telekom Austria sledi mednarodno priznani opredelitvi Protokola o toplogrednih plinih WRI/WBCSD (Svetovni inštitut za vire in Svetovni poslovni svet za trajnostni razvoj). V izračun za neposredne emisije so vključeni vsi toplogredni plini, ne le tisti iz Kjotskega protokola. Metode izračuna temeljijo na podatkih, ki jih je objavil ecoinvent (AR4 100 let (ocenjevalno poročilo IPCC 2007-4)). Številke so podane kot ekvivalenti CO₂.

Osnaževanje zraka, ki ga povzroči vozni park (v kg)	2019	2018	2017	Sprememba 2018 -2019	Absolutna vrednost 2018 -2019
SO ₂	887	877	188*	1,14%	10
NO _x	3	3	540*	0,00%	0
PM10	1	1	53*	0,00%	0
Relativni kazalnik					
Onesnaževanje zraka na zaposlenega (v kg)	1,74	1,59	1,40	9,43%	0,15

*Podatki v letu 2017 niso primerljivi z letoma 2018 in 2019, ker se je uporabila drugačna metoda izračuna.

Ohranjanje virov	2019	2018	2017	Sprememba 2018 -2019	Absolutna vrednost 2018 -2019
Skupna količina odpadkov (v t)	118,31	78,54	33,78	50,64%	39,77
Ostali odpadki (v t)****	8,18	8,18	8,18	0,00%	0,00
Kovina (v t)	0,00	0,00	3,18	0,00%	0,00
Plastika (v t)	9,36	9,56	9,36	-2,09%	-0,20
Steklo (v t)	1,47	1,51	1,80	-2,65%	-0,04
Papir in karton (v t)*	27,89	25,08	3,51	11,20%	2,81
Električna in elektronska oprema (v t)**	43,35	18,75	3,07	131,20%	24,60
Nevarni odpadki (v t)***	28,06	15,46	4,68	81,50%	12,60
Relativni kazalnik					
Stopnja recikliranja (v %)	86%	83%	76%	3,61%	3,00
Količina odpadkov na zaposlenega (v t)	0,23	0,14	0,06	64,29%	0,09

*Povečanje odpadnega papirja zaradi čiščenja arhiva. Podatek iz leta 2017 ni primerljiv z letoma 2018 in 2019, ker ni vključena odpadna embalaža, ki je nastala v naših skladiščih.

**Zavržene električne in elektronske opreme je v letu 2019 več kot v letu 2018, ker se je oprema na baznih postajah bistveno več menjala.

Podatek iz leta 2017 ni primerljiv z letoma 2018 in 2019, ker ni vključena odpadna električna in elektronska oprema, ki je nastala v pri menjavi opreme na našem mobilnem omrežju.

***Povečana menjava svinčevih baterij na baznih postajah v 2019.

****Količina odpadkov je izračunana na podlagi števila zabojnikov, ki pa se v zadnjih letih niso spremenila. Zato je količina ostalih odpadkov za vsa tri leta enaka.

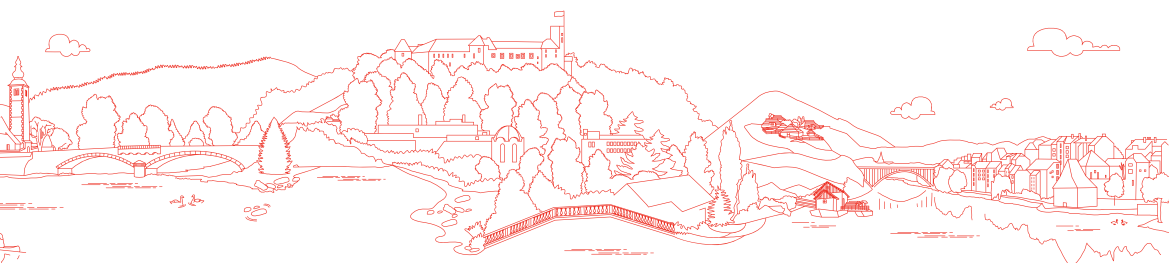

Poraba virov	2019	2018	2017	Sprememba 2018 -2019	Absolutna vrednost 2018 -2019
Tiskanje in kopiranje papirja v družbi (v t)*	4,02	5,47	5,60	-26,51%	-1,45
Papir za izdajo računov uporabnikom (v t)*	28,00	43,00	55,00	-34,88%	-15,00
Tonerji (v t)	0,036	0,037	0,039	-2,70%	0,00
Poraba vode (v m3)	3.202,00	3.454,00	2.800,00	-7,30%	-252,00
Število zbranih mobilnih telefonov (v št.)	337	309	0,0	9,06%	28
Relativni kazalniki					
Poraba vode na zaposlenega (v m3)	6,24	6,22	4,95	0,32%	0,02
Poraba papirja na zaposlenega (v kg)*	7,80	9,85	9,91	-20,81%	-2,05
Delež e-računov (v %)*	40%	31%	28%	29,03%	9,00%

*Porabo papirja znižujemo zaradi uvedbe e-računa in zmanjšanja tiskanja.

Biotska raznovrstnost	2019	2018	2017	Sprememba 2018 -2019	Absolutna vrednost 2018 -2019
Bazne postaje (v št.)	1143	1126	1095	1,51%	17
Od tega bazne postaje v Naturi 2000 (v št.)	207	207	203	0,00%	0
Bazne postaje v Naturi 2000 (v %)	18,11%	18,38%	18,50%	-1,47%	-0,27%

Razlaga rezultatov relativnih kazalnikov, ki kažejo večja odstopanja in podrobnosti o izvedbi okoljskih programov in doseganju ciljev so dostopne v Prilogi I: A1 okoljski programi in začrtani cilji.

Zelene aktivnosti

Zelene aktivnosti in odgovoren odnos do okolja v A1 gojimo že več kot deset let. Naše poslovanje temelji na odločitvah, ki so naravnane trajnostno in k temu spodbujamo tudi zaposlene, naše uporabnike in ostalo javnost. Zaposleni se vključujejo v razne akcije in projekte – ne le na pobudo Eko tima, ampak tudi prostovoljno, z lastnimi idejami in pobudami.

Dan prostovoljstva v A1

Prostovoljci A1 smo v sodelovanju s Slovensko filantropijo organizirali Dan prostovoljstva v A1. Odpravili smo se v Vzgojno izobraževalni zavod Višnja Gora in uredili njegovo okolico. Posekali smo razraščeno grmovje, pokosili visoko travo, popleskali okna in nadstrešek, naredili skalnjak, zasadili grmovnice in razno cvetje. Mladostnike in vzgojitelje iz Zavoda smo povabili tudi k nam na sedež na tradicionalni slovenski zajtrk in jim predstavili razna delovna mesta v našem podjetju. Podarili smo jim 20 rabljenih monitorjev za zagotavljanje boljših pogojev izobraževanja, monitorjem pa smo podaljšali njihovo delovanje in s tem preprečili njihovo uničenje.

Pomagamo čebelam v mestu

V A1 posebno pozornost namenjamo odgovornosti do naravnega okolja. Že nekaj let podpiramo čebelarjenje in razvoj čebel v mestu. Na strehi poslovne stavbe v Ljubljani imamo panje za sedem čebeljih družin, ki jih krasi 30 panjskih končnic z otroškimi ilustracijami, ki so nastale v okviru natečaja Cici umetnije in so jih navdihnile pravljice za lahko noč iz zbirke Lahkonočnice. V natečaju otroških likovnih del je sodelovalo 70 slovenskih vrtcev in 88 šol ter 28 posameznikov.

Ob svetovnem dnevu čebel pripravimo razne aktivnosti, s katerimi želimo javnost osvestiti o pomenu črno-rumenih bitij za naša življenje. Oblikovali smo čebeljo pentljo in z njo začeli pobudo, s katero javnost pozivamo k širjenju zavedanja o pomembnosti čebel. V A1 se zavedamo, da je 1/3 svetovne hrane odvisna od opravevanja čebel, zato podpiramo čebelarjenje in čebelam namenjamo veliko pozornosti.

Donacija Društvu za nenasilno komunikacijo

Donirali smo 18 rabljenih mobilnih telefonov s sim karticami Društvu za nenasilno komunikacijo z namenom pomagati pri reševanju varnostne, socialne in finančne stiske žensk, žrtev nasilja, ki se znajdejo v takšnem položaju. Hkrati smo telefonom podaljšali življenjsko dobo in preprečili, da bi bili odvrženi med odpadke.

Sodelovanje zaposlenih v okoljskih projektih

Zaposlene smo povabili, da se pridružijo globalni pobudi Ura za Zemljo in 30. marca zvečer za eno uro ugasnejo luči.

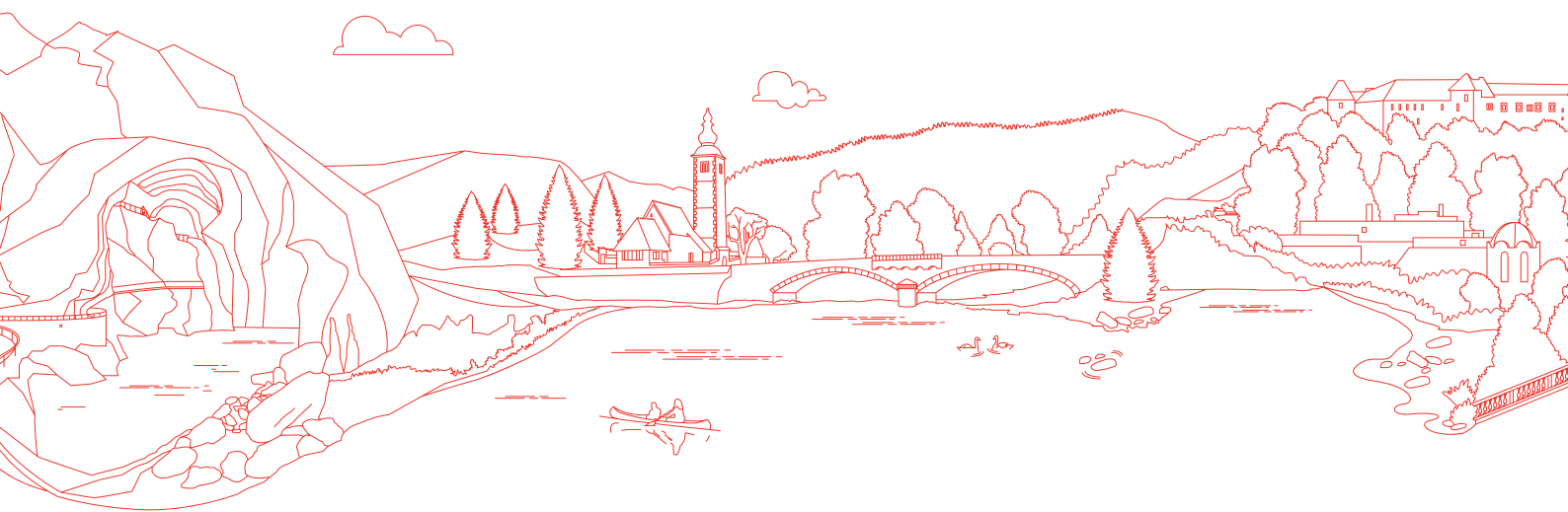
Pridružili smo se pobudi Evropski teden mobilnosti. Zaposleni smo pozvali, naj prihajajo v službo peš, s kolesom, s skirojem, rolerji ali javnim prevozom. Vsi, ki so se pridružili pobudi, so prejeli lepo eko darilo.

V spletni aplikaciji Ropotarnica omogočamo zaposlenim, da svoje izdelke, ki jih ne potrebujejo več, ponudijo v ponovno uporabo sodelavcem in tako zmanjšajo količino odpadkov.

Že vrsto let zbiramo plastične zamaške za dobrodne namene. Tokrat smo jih namenili društvu Vesele nogice, ki pomaga otrokom s posebnimi potrebami.

Vrečke za večkratno uporabo

Oblikovali smo trajnostno vrečko, ki jo prejmejo naši kupci na prodajnih mestih. Vrečka je primerna za večkratno uporabo. Vsebujejo 30-40 % recikliranega materiala in se 100% reciklira.

Izjava okoljskega preveritelja o dejavnostih preverjanja in potrjevanja št. O-009

Slovenski institut za kakovost in meroslovje,
z registracijsko številko okoljskega preveritelja SI-V-0001,
akreditirani za preverjano dejavnost organizacije (NACE: 61.20),

izjavlja, da smo preverili, ali organizacija:

A1 Slovenija, d.d.
Šmartinska cesta 134 B, 1000 Ljubljana

z registracijsko številko SI-00009,

izpolnjuje vse zahteve Uredbe (ES) št. 1221/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o prostovoljnem sodelovanju organizacij v Sistemu Skupnosti za okoljsko ravnanje in presojo (EMAS).

S podpisom tega dokumenta izjavljamo, da:

- sta bila preverjanje in potrjevanje izpeljana popolnoma v skladu z zahtevami Uredbe (ES) št. 1221/2009, Uredbe (ES) 2017/1505 in Uredbe (ES) 2018/2026;
- rezultati preverjanja potrjujejo, da ni dokaza o neskladnosti z veljavnimi zakonskimi zahtevami v zvezi z okoljem;
- podatki in informacije iz dopolnitve okoljske izjave izjave »**Okoljska izjava EMAS 2019, 31. 8. 2020**«, podajajo zanesljivo, verodostojno in pravilno sliko o vseh dejavnostih organizacije v obsegu, navedenem v okoljski izjavi

Ta dokument ni enakovreden registraciji EMAS. Registracijo EMAS lahko podeli le pristojni organ na podlagi Uredbe (ES) št. 1221/2009. Ta dokument se pri sporočanju javnosti ne uporablja samostojno.

Datum validacije: 2013-08-27

Izdaja: 08/2020-09-29

Igor Likar:
Direktor SIQ Ljubljana

**SLOVENSKA
AKREDITACIJA**
SIST EN ISO/IEC 17021 3
SI-V-0001

A1 okoljski programi in začrtani cilji

V A1 imamo vzpostavljene okvirne in izvedbene cilje ter programe, ki so v skladu z okoljsko politiko. Upoštevamo izpolnjevanje ustreznih zakonskih in drugih zahtev ter izkazujemo svojo zavezanost za nenehno izboljševanje.

V letu 2012 smo sprejeli novo metodologijo merjenja naših okoljskih aktivnosti, ki je bila pripravljena in potrjena na nivoju skupine TAG. V letu 2012 smo uvedli šest novih kazalcev, ki so dogovorjeni s skupino TAG, v letu 2013 pa smo dodali še lasten kazalec, ki je bil z okoljskega vidika prepoznan kot pomemben. V letu 2016 se nam je pridružil Amis s fiksnimi storitvami in približno 200 zaposlenimi. Podatke spremljamo od 2018 naprej, saj zaradi združitve z Amisom in spremembe metode izračuna podatkov, primerjava s preteklimi leti ni smiselna.

Pregled doseganja okoljskih ciljev, programi in aktivnosti v 2019 ter merjenje kazalcev

OKOLJSKI PROGRAM št.1

Zmanjševanje odtisa CO₂– splošni cilj, iz katerega izhajajo preostali programi in cilji

Okvirni cilj: zmanjšanje CO₂ za 5 % do konca leta 2020 v primerjavi z letom 2018.

Izvedbeni cilj: zmanjšanje CO₂ za 5 % do konca leta 2020 v primerjavi z letom 2018.

Okvirni cilj	enota	2019	2018
Zmanjšanje CO ₂ za 5 % do leta 2020 v primerjavi z 2018 (obseg 1 + obseg 2) obseg 1 + obseg 2: Neposredne in posredne emisije CO ₂	t	6.435	6.051
od tega električna energija	t	6.006	5.631
od tega daljinsko ogrevanje	t	59	52
od tega gorivo	t	370	368
CO ₂ na zaposlenega ((2018 = 555 zaposlenih, 31. 10. 2019 = 513 zaposlenih)	Št. zap.	12,54	10,90

Podatki so izračunani po metodologiji A1 Telekom Austria Group. Metodologijo izračuna so spremenili tako v letu 2019 kot v letu 2018. Zaradi primerljivosti podatkov leta 2018 in 2019 smo preračunali podatke tudi za 2018 z namenom, da so podatki obeh let primerljivi. Zaradi tega se podatki za leto 2018 v EMAS izjavi 2019 razlikujejo s podatki, ki so navedeni v EMAS izjavi 2018.

Odgovorni nosilec programa: A1 Slovenija, d. d.

Kazalci: V letu 2018 smo povzročili 10,90 t CO₂ na zaposlenega, v letu 2019 se je zvišal za 15,05 %. Razlog je predvsem v večji porabi električne energije na mobilnem omrežju zaradi nadgradenj in dodatno dodanih novih elementov.

Z e-tečajem na temo okoljske odgovornosti, ki smo ga pripravili za zaposlene v 2019, bomo nadaljevali tudi v letu 2020. Okoljska ozaveščenost v podjetju je na visokem nivoju, vendar jo želimo še dvigati.

V letu 2020 bomo uporabili enako metodo izračunavanja CO₂ kot v letu 2018 in 2019, tako da bomo lahko pričeli s spremljanjem podatkov z daljšimi časovnimi obdobji.

Rast odtisa CO₂ bomo poskušali zadržati na enaki ravni ali ga celo znižati, čeprav bomo naše omrežje še nadgrajevali. Pomembno je, da vsem uporabnikom zagotovimo kakovostno uporabo naših storitev, zato sta širitev in nadgradnja omrežja nujno potrebni.

OKOLJSKI PROGRAM št. 2

Energija, električna energija in obnovljivi viri

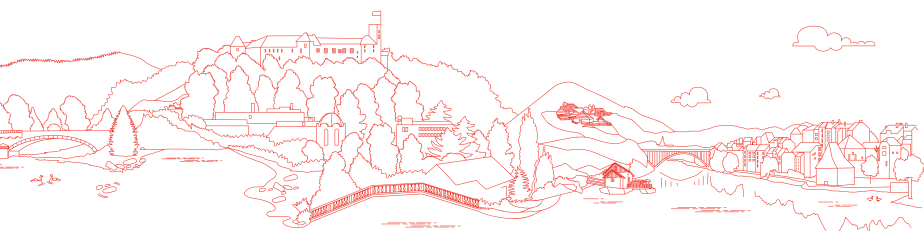
Okvirni in izvedbeni cilj: Povečati delež obnovljivih virov električne energije na 67 % do konca leta 2020.

Okvirni cilj in izvedbeni cilj	enota	2019	2018
Povečati delež obnovljivih virov električne energije na 67 % do leta 2020	%	65	65

Kazalci: Delež obnovljivih virov iz naslova porabljene električne energije je 65 %.

Izpolnjevanje programov in aktivnosti v 2019:

- V letu 2019 smo zakupili stodontno zeleno energijo od distributerja električne energije, kar predstavlja 65 % zelene energije od celotne kupljene električne energije.

Programi in aktivnosti v letu 2020 za doseganje ciljev:

Delež električne energije bomo v letu 2020 ohranjali na trenutnem stanju z nakupom stodontne zelene energije v višini porabljene električne energije pri distributerju. Ob širitvi omrežja bomo električno energijo uporabljali pri distributerju električne energije, kolikor bo mogoče, in tako povečali delež zelene energije. Zeleno energijo bomo dodatno dokupili in njen delež povečali za nekaj odstotkov.

Spremljali bomo javne razpise za obnovljive vire. Če bo razpisan primeren razpis za velika podjetja, bomo preučili možnosti za lastno proizvodnjo energije iz obnovljivih virov (npr. na izbranih baznih postajah).

OKOLJSKI PROGRAM št. 3

Službene poti

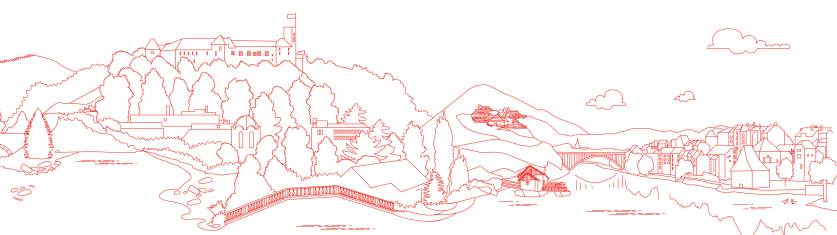
Okvirni cilji:

- Zmanjševati število službenih poti z letali in zmanjšati povprečno število prevoženih kilometrov za 3 % v letih od 2018 do 2020.
- Zmanjševati število službenih poti z avtomobili in zmanjšati povprečno število prevoženih kilometrov za 3 % v letih od 2018 do 2020.
- Vzdrževati povprečno porabo goriva pod 6 l/100 km v letih od 2018 do 2020.

Izvedbeni cilj:

- Zmanjševati število službenih poti z letali in zmanjšati povprečno število prevoženih kilometrov za 3 % v letih od 2018 do 2020.
- Zmanjševati število službenih poti z avtomobili in zmanjšati povprečno število prevoženih kilometrov za 3 % v letih od 2018 do 2020.
- Vzdrževati povprečno porabo goriva pod 6 l/100 km v letih od 2018 do 2020.

Okvirni cilj	enota	2019	2018
Zmanjševati število prevoženih km z letalom za 3 % do leta 2020 v primerjavi z letom 2018	Km	99.467	101.984
Zmanjšati število prevoženih kilometrov s službenimi avtomobili za 5 % do leta 2020 v primerjavi z letom 2018	Km/zap.	1.595	2.143
Vzdrževati povprečno porabo goriva 6 l/100 km v letih od 2018 do 2020	l/100	6.1	5,8
Zmanjšanje službenih poti z letalskim prevozom za 1 % vsako leto od 2018 do konca leta 2020 in tako zmanjšati število prevoženih kilometrov na zaposlenega	Km/zap.	194	184

Kazalci:

Prevožene kilometre z letalom smo zmanjšali za 2,5 %.

Število prevoženih kilometrov s službenimi avtomobili smo povečali za 25,5 %.

Izpolnjevanje programov in aktivnosti v 2019:

- Trend službenih poti smo povečali zaradi poslovnih razlogov. Opaziti je nekoliko večjo porabo goriva.

Programi in aktivnosti v letu 2020 za doseganje ciljev:

- Službene poti bomo nadomeščali z video konferenčnimi klici in združevali več potnikov na službenih poteh. Predvsem bomo pozorni pri združevanju potnikov na službenih poteh v poslovno stavbo v Maribor in službene poti v Beograd.

OKOLJSKI PROGRAM št. 4

Poraba papirja

Okvirni cilj: Zmanjšati porabo papirja za 5 % do konca leta 2020 v primerjavi z letom 2019.

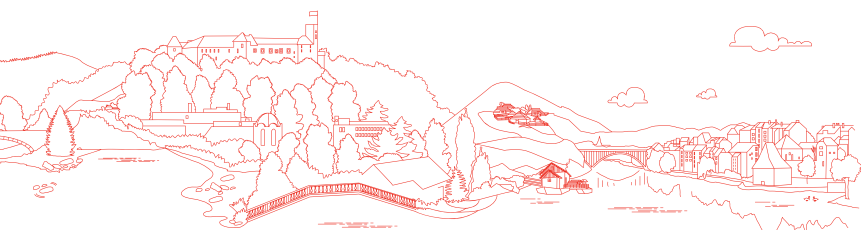
Izvedbeni cilj:

1. Zmanjšanje porabe papirja med zaposlenimi v podjetju A1: 2 % do leta 2020 v primerjavi z letom 2018.

2. Zmanjšanje porabe papirja pri delu s strankami: 3 % do leta 2020 v primerjavi z letom 2018.

Okvirni cilj	enota	2019	2018
Zmanjšati porabo papirja za 5 % do konca leta 2020 v primerjavi z letom 2018	kg	32,016	48,475

Izvedbeni cilji	enota	2019	2018
Zmanjšanje porabe papirja med zaposlenimi v podjetju A1: 2 % do leta 2020 v primerjavi z letom 2018	kg	4.016	5.475
Zmanjšanje porabe papirja pri delu s strankami: 3 % do leta 2020 v primerjavi z letom 2018	kg	28.000	43.000

Kazalci: Poraba papirja se je zmanjšala: med zaposlenimi 27 %, pri delu s strankami pa 35 %.

Izpolnjevanje programov in aktivnosti v 2019:

- S promocijo brezpapirnega poslovanja in obojestranskega tiskanja smo zmanjšali porabo papirja med zaposlenimi na lokacijah sedeža družbe A1 v Ljubljani in Mariboru, v Naročniškem sektorju v Ljubljani in v vseh centrih A1.
- S promocijo vklopa e-računa pri strankah in preoblikovanjem računa smo zmanjšali porabo papirja pri delu s strankami.

Programi in aktivnosti v letu 2020 za doseganje ciljev:

- V letu 2020 bo še vedno poudarek na brezpapirnem poslovanju med zaposlenimi.
- Uporabnike bomo z marketinškimi akcijami spodbujali k vklopu e-računa in povečevali tudi ta delež.

OKOLJSKI PROGRAM št. 5

Odpadki in recikliranje

Okvirni cilj: Povečati povprečno stopnjo recikliranja za 3 % do konca leta 2020 v primerjavi z 2018.

Izvedbeni cilji:

1. Povečati stopnjo recikliranja za 2 % do konca leta 2020 v primerjavi z 2018.
2. Zmanjšati ostale odpadke za 3 % do konca leta 2020 v primerjavi z 2018.

Okvirni cilj	enota	2019	2018
Povečati povprečno stopnjo recikliranja za 2 % do konca leta 2020 v primerjavi z letom 2018	%	86	83

Izvedbeni cilji	enota	2019	2018
Povečati povprečno stopnjo recikliranja za 2 % do konca leta 2020 v primerjavi z 2018	%	86	83
Zmanjšati ostale odpadke za 2 % do konca leta 2020 v primerjavi z 2018	t	8.175	8.175

Kazalci: Odstotek recikliranih odpadkov niha, kar je odvisno od količine nastalih odpadkov v tekočem letu, ti pa so odvisni od poslovanja podjetja.

Izpolnjevanje programov in aktivnosti v 2019:

- Stopnjo recikliranja odpadkov smo v primerjavi z letom 2019 povečali za 3,6 %.

Programi in aktivnosti v letu 2020 za doseganje ciljev:

- dosledno ločevanje odpadkov,
- redno obveščanje zaposlenih o pomenu ločevanja odpadkov,
- nabava materialov v čim manjši transportni in zaščitni embalaži,
- zmanjševanje količine odpadkov na zaposlenega.

OKOLJSKI PROGRAM št. 6

Energetska učinkovitost

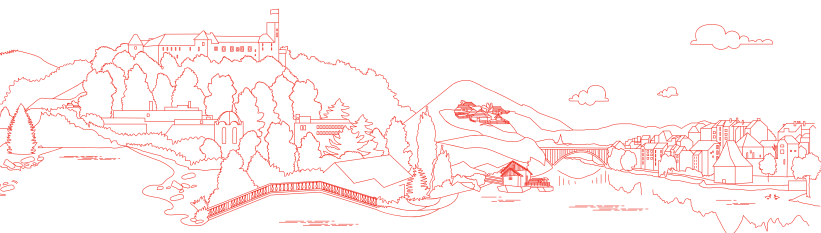
Okvirni cilj: Povečati energetska učinkovitost za 10 % (Energy efficiency indicator) do konca leta 2020 v primerjavi z 2018.

Izvedbeni cilj:

1. Povečati število baznih postaj brez klimatskih naprav v letu 2020.
2. Povečati energetska učinkovitost baznih postaj za 10 % do konca leta 2020 glede na leto 2018.
3. Povečevati število energetska učinkovitih elementov v mobilnem omrežju.

Okvirni cilj	enota	2019	2018
Povečati energetska učinkovitost za 5 % do konca leta 2020 v primerjavi z letom 2018	MWh/TB	0,48	0,68

Izvedbeni cilji	enota	2018	2017
Povečati število baznih postaj brez klimatskih naprav	Št. baznih postaj brez klima naprav	652	639
Planirano je, da se bo poraba povečala na naročnika za 5 % v 2019, če se število naročnikov ne bo spremenilo.	kWh/nar.	39,76	36,28
Povečati energetska učinkovitost za 10 % do leta 2020 glede na leto 2018	%	0,48	0,68
V letu 2020 načrtujemo povečanje števila elementov omrežja	št.	3.166	3.136

Kazalci: Kaže se, da smo energetske zelo učinkoviti na področju delovanja omrežja.

Izpolnjevanje programov in aktivnosti v 2019:

- Povečali smo število baznih postaj, ki delujejo brez klimatskih naprav, na 652.
- V primerjavi s prejšnjim letom smo povečali energetske učinkovitost v baznih postajah za 29 %, predvsem zaradi povečanega prenosa podatkov.

Programi in aktivnosti v letu 2020 za doseganje ciljev:

- V letu 2020 se bo nadaljevalo nameščanje prezračevalnih enot FC na obstoječe bazne postaje.
- V načrtu je dodajanje storitve Dual Carrier k že obstoječi LTE.
- Načrtujemo povečanje števila elementov omrežja.
- Temperaturni prag na baznih postajah ostaja 29 °C, kjer je mogoče.
- Aktualna bo tematika omrežja 5G.

OKOLJSKI PROGRAM št. 7 EMS in bazne postaje

Okvirni cilj: Ozaveščanje javnosti o vplivih EMS in aktivno sodelovanje s strokovnimi in splošnimi javnostmi na temo EMS.

Izvedbeni cilj in aktivnosti: Aktivno sodelovanje s strokovnimi in splošnimi javnostmi na temo EMS.

Izpolnjevanje programov in aktivnosti v 2019:

Aktivno smo komunicirali z lokalnimi skupnostmi in javnost seznanjali z vplivi EMS. Sodelujemo z lokalnimi skupnostmi, ki jim pred gradnjo omrežja predstavimo komunikacijsko omrežje A1, kaj omogoča infrastruktura LTE-omrežja in kakšni so vplivi na okolje, med katere sodi tudi EMS.

Na vsa vprašanja, ki so prispela prek komunikacijskih kanalov, smo odgovorili in primere uspešno zaključili.

Pričeli smo tudi s komunikacijo o omrežju 5G. Na naši spletni strani je v vsakem trenutku možno izmeriti EMS naše tesne 5G bazne postaje v BTC-ju v Ljubljani.

Programi in aktivnosti v letu 2020 za doseganje ciljev: Ob gradnji novih baznih postaj bomo tudi v prihodnje aktivno komunicirali z zainteresirano javnostjo in lokalnimi skupnostmi. Aktivno bomo javnost obveščali o novi tehnologiji 5G.

